

Den 3 juli 1897 annonserades följande i Aftonbladet, vilket säkert kunde intressera de som vid tiden sökte hus eller fastighet i Göteborgsområdet:

Egendomen Böö i Örgryte socken håller f.n. på att indelas i byggnadstomter. Uppdelningen verkställles af fortifikationskassören K.G. Reenstierna och verkställles efter en plan som tillkännagifver att det afser att gifva området så ordnade stadsförhållanden som möjligt.

Detta var inte långt efter att Örgryte fått sin nya kyrka, uppförd på Svaleberget i Bö, ett stycke nordost om socknens gamla medeltida kyrka. Den nya kyrkan uppfördes stilriktigt av tegel i nygotisk stil, stod färdig år 1890 och var ritad av tidens store kyrkoarkitekt Adrian Crispin Peterson. Största delen av markerna kring den nya kyrkan tillhörde Bö herrgård, som omtalas ovan, och försäljningen av herrgården skulle komma att ge upphov till Bö villastad, som etablerades under det tidiga 1900-talet. Ett av de första husen som restes var Soltorpet, på Brödragatan 8, som idag är byggnadsminnesförklarat. Sydväst om kyrkan uppfördes ungefär samtidigt en pampig bostad åt den göteborgske handelsmannen Carl Robert Prytz, vid Danska vägen 25. Huset blev ett av de 30-talet villor som tidigast uppfördes i Bö villastad. Fram till ungefär år 1940 fortsatte området att expandera och karaktäriseras fortfarande av stora villor i blandade stilar med en dragning åt klassicistisk arkitektur.

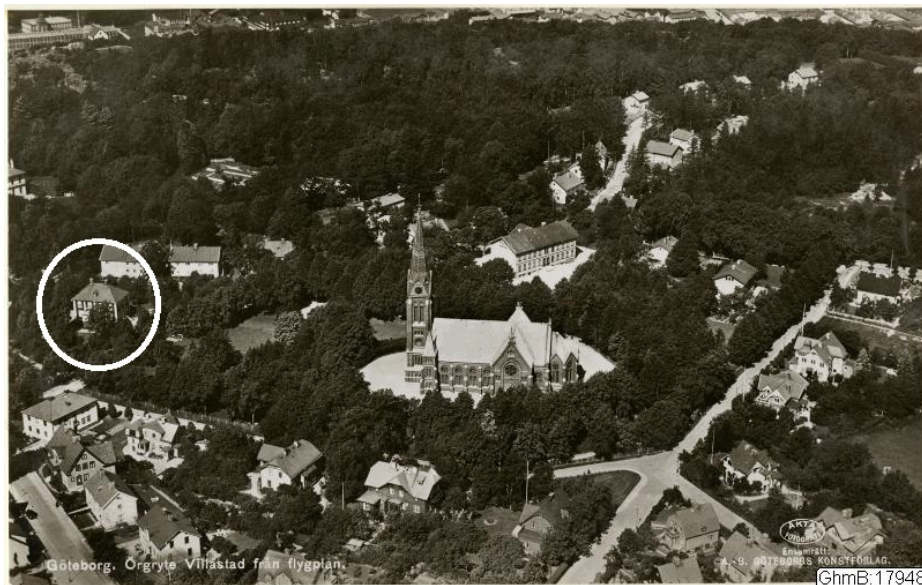
Familjen Prytz var vid tiden en etablerad del av Göteborgs framstående borgerskap med verksamhet inom handel och uppdrag i stadens administration. Carl Prytz utbildades vid Göteborgs handelsinstitut, arbetade både i Sverige och utomlands innan han år 1888 bildade egen firma där han bedrev han affärsverksamhet. Prytz satt även i Örgryte kommunfullmäktige. Vid 1800-talets slut var han delaktig i uppbyggandet av Särö till en fashionabel sommarort för göteborgssocieteten. 1897 köpte han Särö säteri, lät stycka upp egendomen och bygga villor till försäljning. År 1938 dog Carl Prytz varpå ett stort biografiskt och genealogiskt material donerades till Göteborgs stadsbibliotek. Här framgår bland annat Prytz stora intresse för Göteborgs historia. Prytz sänkte också pengar till allmännyttiga institutioner och organisationer samt efterlämnade ansevärda summor i olika fonder för bland annat lantbruksutveckling. Dessa fonder finns fortfarande kvar under namnet *Stiftelsen Carl Robert Prytz donation*.

I december 1901 signerades ritningarna till Danska vägen 25 av arkitekt Oswald Westerberg. Alingsåsaren Westerberg var utbildad vid bland annat Chalmers och KTH samt hade arbetat vid arkitektkontor i London innan han år 1896 blev grundare och delägare i byggfirma Hollander & Westerberg. Byggnadsfirman uppförde runt sekelskiftet flertalet villor och hus i Göteborg med omnejd. Bland annat i Bö villastad, på Särö samt byggde flera hus i stenstaden Vasastan.

Danska vägen 25 är inspirerad av klassisk arkitektur, med förlagor i antikens Grekland och det sena 1700-talet, en stil som egentligen inte slår igenom i Sverige igen förrän under 1920-talet under namnet tjugotalsskandinavism, varför huset är speciellt. Det är uppfört på en grund av kvadratisk huggen natursten och består således av två plan plus vind och källare. Ytterväggarna är klädda av rödfärgad locklistpanel och byggnaden

kröns av ett relativt högt valmat tak med två skorstenar. Husets klassicistiska drag är blir tydligt främst i de breda, vita pilastrarna: hörnpilastrar samt två på långsidorna och en på kortsidorna, vilka ska föra tankarna till kolonnerna i antikens tempel. Dessa står på en ganska bred, vit sockellist samt kröns i takfoten av ett smäckert listverk. Kanske mest iögonfallande är de höga fönstrens konkavt skurna krönlister och de eleganta franska balkongerna mot Danska vägen. Utvändigt har byggnaden behållit mycket av sin karaktär i form av stil och färgsättning men har tyvärr blivit av med sin representativa huvudentré mot Danska vägen (se ursprunglig ritning) och fått sin glasveranda på baksidan inbyggd.

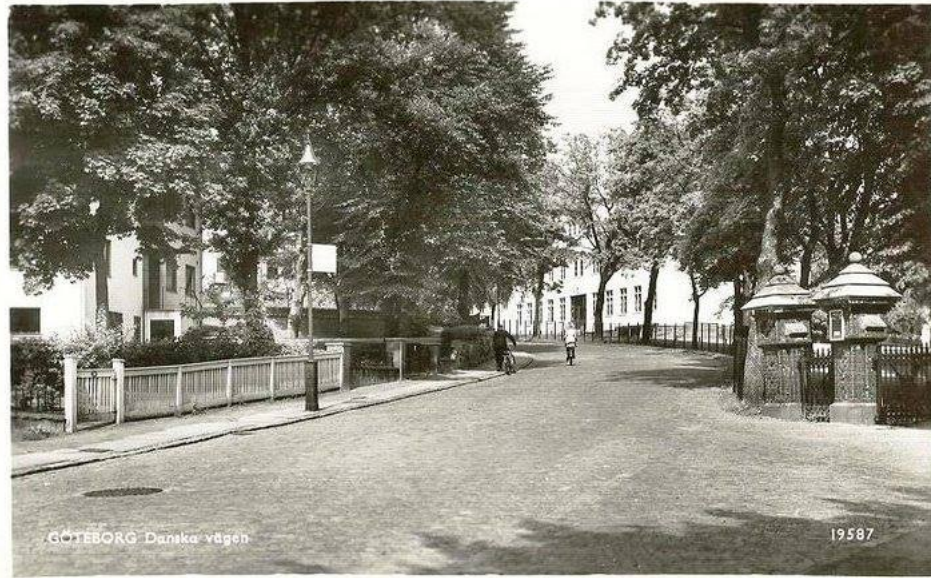
Husets invändiga struktur finns i mångt och mycket kvar. Entréplanet har stora, ljusa rum med högt i tak som skvallrar om våningens tilltänkta representativitet. Det övre planet med något lägre takhöjd har en mer familjär känsla. I samband med ägarbyte efter Prytz död byggdes huset delvis om i början av 1940-talet. Förutom att entrén mot Danska vägen sattes igen byggdes även trappan om och huset fick två tydligare lägenheter. Senare under 1900-talet förändras en del dörröppningar och för att skapa ytterligare rum har verandan slutligen helt byggts in samt utvidgats. Som många äldre hus har även detta förlorat fasta originalinredningar i kök och serveringsgång samt majoriteten av sina kakelugnar men de ugnar som finns kvar är vackert utförda och bidrar till rummets elegans och karaktär. Resultatet av dessa förändringar blir lite olika typer av inredningar från olika tider med exempel i dörrar och golv i skiftande utföranden. Förändringar och varierande stilar skapar dock dessa värdefulla årsringar som vittnar om ett levande hem. Dessutom är allt gjort med omtanke och hög kvalitet varför huset känns både stilfullt och hemtrevligt.

Flygbild över Örgryte nya kyrka, år 1964. Danska vägen 25 inringat till vänster.

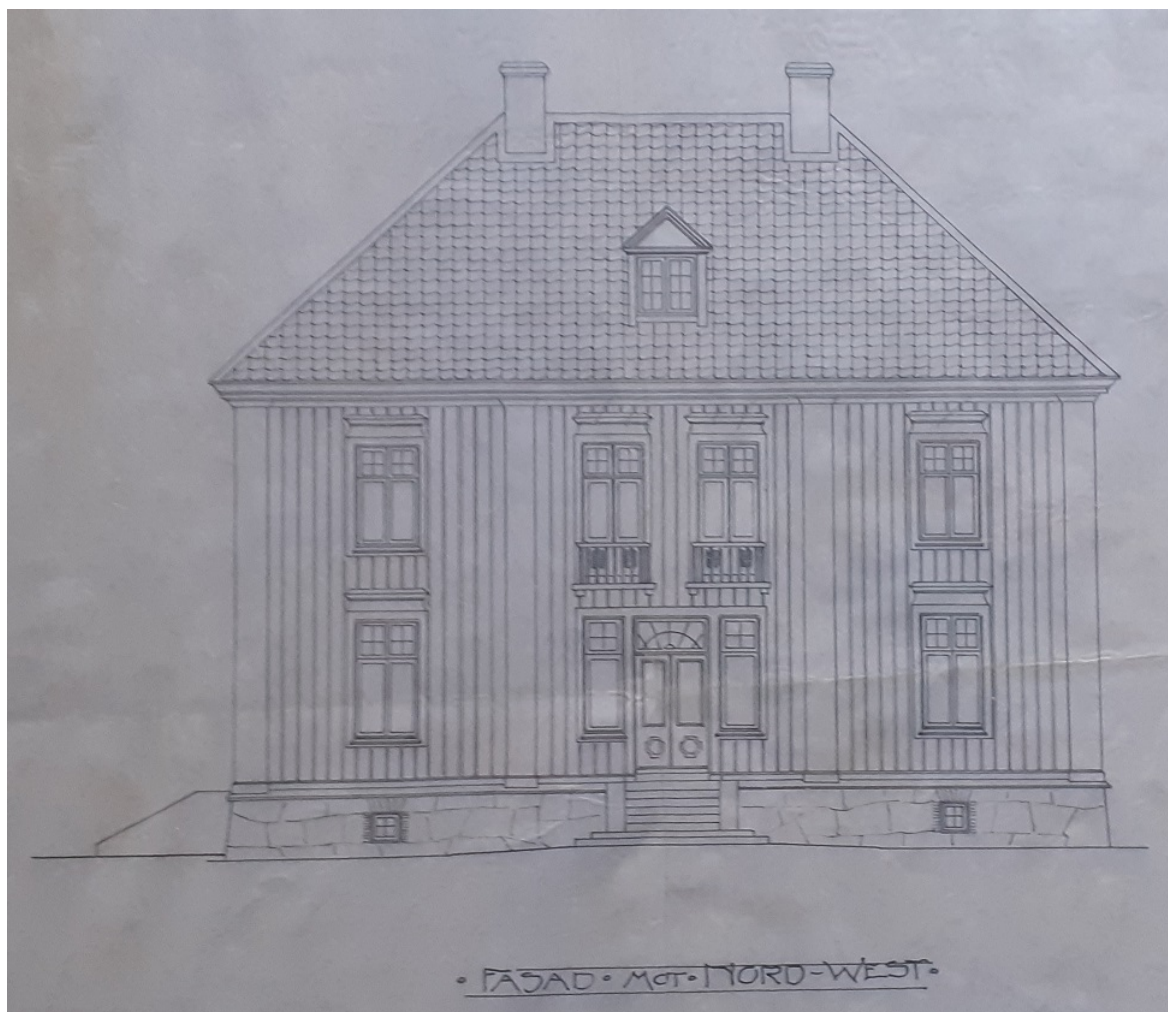
Ritning av Bö villastad, år 1908

Lummigt i Bö villastad, år 1944. Danska vägen (mot nordost), Herrgårdsgatan ansluter från höger, med Böskolan i förgrunden.

Carl Robert Prytz, 1868-1938

Gatufasad, ursprunglig ritning, daterad december 1901